

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

B. Canton (PvdD)
(d.d. 28 februari 2018)

Nummer
3370

Onderwerp
Uitgaven wegen

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Gemeenten gaan niet efficiënt om met hun uitgaven aan wegbeheer. Bij provincies ontbreekt het aan consistentie in de kostencijfers en is de doelmatigheid daarom onduidelijk. Dit blijkt uit het onderzoek 'Wegen gewogen' van IPSE Studies, in samenwerking met CAOP en de TU Delft.

1. *Bent u bekend met het onderzoek 'Wegen gewogen'?*¹

Antwoord

Ja, wij zijn bekend met het onderzoek dat IPSE Studies in samenwerking met CAOP en de TU Delft heeft uitgevoerd.

*Martin Hendriksma stelt in het artikel "Gemeenten geven onnodig veel geld uit wegbeheer" "Hard zijn de onderzoekers in hun oordeel over de grote verscheidenheid in financiële verslaglegging."*²

2. *Bent u het met Martin Hendriksma eens dat de onderzoekers in het rapport een hard oordeel vellen over de slechte consistentie in de kostencijfers?*

Antwoord

Wij hebben kennis genomen van de conclusie die Martin Hendriksma trekt uit het rapport. Naar onze mening trekken de onderzoekers geen conclusies ten aanzien van de verscheidenheid aan financiële verslaglegging. In het algemeen bevelen de onderzoekers aan om te investeren in verbetering en uitbreiding van de gegevens die nodig zijn om de doelmatigheid van het decentrale wegbeheer vast te stellen. De onderzoekers stellen hierbij vast dat zij op basis van de verzamelde provinciale kostencijfers geen oordeel kunnen vormen over de kostendoelmatigheid van het decentrale wegbeheer door provincies en dat deze gegevens daardoor beperkt kunnen worden gebruikt voor een vergelijking tussen provincies. Tegelijkertijd

---

¹ <https://www.caop.nl/fileadmin/bestanden/documenten/nieuws-agenda/2017/Wegen-gewogen.pdf>

² <http://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/gemeenten-geven-onnodig-veel-geld-uit-wegbeheer.9574901.lynkx>

erkennen de onderzoekers dat er een verscheidenheid aan factoren van invloed zijn op de kostendoelmatigheid en dat nader onderzoek benodigd is om hierin inzicht te verkrijgen. Bovendien stellen de onderzoekers dat het haalbaar moet zijn om hier met minimale inspanning verbeteringen te realiseren. Met dit onderzoek beogen de onderzoekers hiertoe een eerste aanzet te geven.

Op pagina 65 van het onderzoek doen de wetenschappers de volgende aanbeveling: “de aanbeveling flink te investeren in de verbetering en uitbreiding van de gegevens die nodig zijn om de doelmatigheid van het decentrale wegbeheer vast te stellen. Te beginnen met de provinciale kostencijfers. Wegbeheer vormt voor provincies een kerntaak, maar door boekhoudkundige inconsistenties zijn de verzamelde cijfers maar heel beperkt bruikbaar voor een benchmark van provincies. Dat is merkwaardig, omdat het een heel beperkt aantal actoren betreft met relatief veel bestedingen (1,2 mld. in 2014). Het moet haalbaar zijn hier met weinig inspanningen verbeteringen te realiseren.”

3. *Bent u bereid bij IPO-overleg deze aanbeveling onder de aandacht te brengen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u tevens bereid te pleiten deze aanbeveling over te nemen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

In IPO-verband bespreken wij een veelheid aan onderwerpen, waarbij het onderwerp van financiële verslaglegging bij de provincies ook aan bod komt. In de breedte van deze discussie past uiteraard het wetenschappelijk onderzoek dat IPSE Studies in samenwerking met CAOP en TU Delft heeft uitgevoerd. Het rapport sluit tevens aan op de analyse in de rapportage die Gedeputeerde Staten in februari 2015 aan uw Staten hebben aangeboden. In laatstgenoemde rapportage, met de naam [Interprovinciale vergelijking taakuitvoering](#), wordt invulling gegeven aan de toezegging van het vorige college om transparantie te geven in de wijze waarop de provincie zijn taken uitvoert en waar mogelijk dit te ondersteunen door een benchmark. Reeds uit die analyse kwam onder andere naar voren dat een kwantitatieve vergelijking tussen de provincies moeilijk is. Wij onderkennen dan ook de aanbeveling die de onderzoekers in hun onderzoek in dit verband hebben gedaan.

Wel wensen wij een aantal kanttekeningen plaatsen bij de aanbevelingen die de onderzoekers in het rapport “Wegen gewogen” hebben gedaan. Zoals gezegd, hebben de onderzoekers met het door hen uitgevoerde onderzoek een eerste aanzet willen geven voor nader onderzoek. Dit blijkt ook uit het feit dat de aanbeveling waaraan u in uw vraag refereert abstract is geformuleerd en niet wordt onderbouwd met concrete maatregelen waaruit de weinig inspanning zou kunnen bestaan om tot snelle verbeteringen te komen. Bovendien wordt in het rapport een scala aan factoren benoemd die van invloed zijn op de kosten die met het doelmatig wegbeheer samenhangen. Naast de omgevingsfactoren als bodemgesteldheid, wegintensiteit, aard van de constructie en aantal kunstwerken, wordt dit ook bepaald door de wijze waarop het beheer van de openbare ruimte binnen een provincie of gemeente is georganiseerd. Hoe deze factoren zich tot elkaar te verhouden moet ook worden onderzocht, aldus de onderzoekers. Tot slot zijn op rijksniveau al initiatieven genomen om tot verbeteringen te komen. In 2014 heeft een adviescommissie onder voorzitterschap van de heer S. Depla het rapport [Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten](#) opgeleverd. Dit rapport vormt de basis voor de aanpassing van het Besluit begroten en verantwoorden per 1 januari 2017. Het doel

van deze aanpassing is de transparantie en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten en provincies te verbeteren en de horizontale verantwoording te versterken. Hiervoor wordt de wijze waarop cijfers en prestaties worden gepresenteerd veranderd en wordt er meer eenheid in aangebracht. In het rapport “Wegen gewogen” wordt hieraan gerefereerd middels de geplaatste opmerking omtrent de herziening van de IV-3 voorschriften op pagina 15 van het rapport. In de [Nota van toelichting](#), behorende bij het besluit Begroten en verantwoorden, wordt geschreven dat de keuze voor geleidelijke invoering (het verplicht activeren van investeringen in activa met maatschappelijk nut vanaf 1 januari 2017 – red.) betekent dat pas over 30 tot 40 jaar de financiële vergelijkbaarheid tussen provincies geleidelijk zal verbeteren.

4. *Bent u bereid om de aanbevelingen uit het onderzoek “wegen gewogen” over te nemen? Zo nee, waarom niet.*

Antwoord

Het onderzoeksbureau IPSE Studies geeft in haar rapport geen specifiek oordeel over de doelmatigheid van het wegbeheer door de provincie Zuid-Holland. Daarmee zijn de aanbevelingen die de onderzoekers hebben gedaan te generiek. Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer genaamd [Vervolgonderzoek Beheer en onderhoud wegen en kunstwerken provincie Zuid-Holland](#) (Statenvoorstel 7030) geeft wel een oordeel over het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken door de provincie Zuid-Holland. De Randstedelijke Rekenkamer concludeert in dit rapport dat:
“De provincie heeft grote stappen gezet in de ontwikkeling van het beheer en onderhoud en de aanbevelingen uit 2009 zijn grotendeels opgevolgd. De provincie heeft het beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het niveau van mobiliteit tot een vastgesteld kwaliteitsniveau, met bijbehorende indicatoren. De provincie neemt voldoende maatregelen om inzicht te hebben in de staat van de wegen en kunstwerken. De verantwoording over het kwaliteitsniveau van het areaal kan beter en behoeft daarom de aandacht.”

Ten aanzien van het laatste punt doet de Randstedelijke Rekenkamer aanbevelingen. Wij hebben deze voorstellen overgenomen en inmiddels in de Programmabegroting 2018 verwerkt.

Den Haag, 27 maart 2018

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas drs. J. Smit